

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Zakaj naši uradniki malo verjemó v obstanek Taaffejeve vlade.

I.

„Trebuh je nesramen“ vedel je uže Homer. In da se hodi „s trebuhom za kruhom“ vé tudi naš narodni pregovor. Nij lepó, da je takó, a žalibog je. In da je, zvedel je slovenski narod v zadnjih letih političnega proganja zlasti na mnogih (ne vseh) svojih uradnikih, kateri so bili sicer sinovi njegove krvi, ali so bili večinom zapustili domačo zastavo rodoljubja, ter vstopili se pod vojna bandera tujega vruga bojuječega se zoper našo narodnost. Da bi svoj kruh zboljšal, t. j. da bi avanziral, da bi se prikupil svojim nemško mislečim predstojnikom, zatajil je marsikateri uradnik pri nas svoje narodno prepričanje. V zaslugi smo mu uže šteli, če je pasiven stal na strani in če nij sam divjal zoper svoj rod s tujci vred. Ali žalibog, da smo mnogokrat videli tudi žalostne prikazni, male Dežmančke, ki so aktivno rovali in agitirali zoper one ideale, katere so v moškej mladosti še sami živo zagovarjali ter jim večno zvestobo obetali. Nemško ustavoverna prejšnja vlada je na ta način, poplačevaje izdajstvo in protinarodno agitacijo pri uradnikih z avanziranjem in podeljevanjem dobrih mest, korumpirala in moralnično prostituirala uradništvo. Leta 1877., ko je bil Vestenek-Vidmanov pritisk na uradnike ob volitvi v zdanji kranjski deželni zbor posebno brezsrāmen, slišali smo, da so mali uradniki jokali od srama in gnjeva, da so morali iti protinarodno voliti, ali šli so, ker bali so se za svoje službe in za kruh svojim družinam. To je bilo grdo ustavoverno vladno demoraliziranje uradnikov, ali vršilo se

je gotovo in še dan današnji bi mi lahko za dokaz z imeni postregli, ko bi na to prišlo, a treba nij, ker dokazi so dejanja tadanje dobe in ostanki njih še dan denes vidni mej uradništvom.

In vendar to ustavoverno „presiranje“ ubozih uradnikov nikakor nij bilo zakonito niti ne v administrativnih vladnih naredbah opravičeno. Volilna pravica je po zakonu izrekoma svobodna in bi torej različni „šefi“, kateri so pod prejšnjimi ustavovernimi vladami uradnike k volitvam v zopernarodnem smislu tiščali, morali na odgovor pozvani biti, namesto da so bili pohvaljeni.

„Slovenski Narod“ je zadnjič v dveh člankih prinesel vladne administrativne ukaze, kateri velevajo, da se ima in kako se ima slovenski uradovati. Zlasti zanimiv je ukaz zdanjega naučnega ministra Conrada, ko je bil še kranjski deželni načelnik. Baron Conrad je, kakor smo v „Slov. Narodu“ 131. št. čitali, leta 1870 političnim uradnikom na Kranjskem ukazal: „povse resno delovati na to, da se s strankami, ki razumejo samo slovenski, vse uradno ustno in pisмено občenje izvršuje v slovenskem jeziku, ... katerega znanje bode pri razsojevanji njih kvalifikacije v službi posebno odločevalo.“ Spominjamo se, da je za slovenski Štajer tadanji namestnik podobno naredbo izdal, in se ž njo na interpelacijo slovenskih poslancev pohvalil.

No, obljuba tadanjega vladnega kranjskega načelnika se ne le nij nigdar izpolnjevala, temuč narobe: kdor je menj slovenskega jezika rabil in menj ljubezni do njega kazal, tist je imel „posebno kvalifikacijo“; a kdor bi bil ta ukaz vestno izpolnjeval in z ljubeznijo do stvari,

ta gotovo ne bi bil avanziral. Na slovenskem Štajerskem pa mnogi uradniki slovenščine niti ustno ne umejo in vendar Slovencem uradujejo pa z dobro „kvalifikacijo“ avanzirajo. Kakor z volilno svobodo, tako je bilo pri uradnikih z izpolnjevanjem vladnih ukazov, izdanih na korist ravnopravnosti slovenskega jezika. Dolgo let so uradniki videli, da se ima v praktičnem življenji baš protivno goditi od onega, kar je prav in kar je ukazano. Kako bodo zdaj naenkrat verjeli, da se ne sme noben narod na steno pritiskati, ako je bila tako dolgo „zasluga“ pritiskati slovenščino na zid?

Dvakrat se je v Avstriji poskusila res avstrijska politika, kar se „ustavno“ vlada: pod Belkredijem in Hohenwartom. Ali obakrat sta ti dve vladi, ki Slovanom nijsta bili uže iz principa sovražni kakor politična pruska podružnica ustavoverna stranka, le kratko časa trajali in obe sta pokazali agitatoričnemu uradništvu nasproti silno slaboto in prizanašljivost. Belkredija in Hohenwarta je pomagala birokracija vreči. Zatorej si pa birokracija tudi denes misli: Kar je uže dvakrat zgodilo se, to se hoče i v tretje, saj „v tretje gre rado“ uže po starem pregovoru. Tudi Taaffe ne bode dolgo, zatorej ne zme-nimo se dosti zanj niti ne za ukaze, ki so izdani bili kedaj v smislu Taaffejeve vlade.“ Tako se mej uradništvom sodi, tako se tudi dela, kakor so pričale zadnje volitve v Ljubljani. In mi le obžalujemo, da zdanja vlada ne pokaže uže zdaj nekaj več enerģije in volje, iz katere bi naši uradniki videli, da kar je poleg birokracije Hohenwarta vrglo po onej vojski, ki je Nemštvo na vrhunec sile vzdignilo, nema letos več vpliva in ne več tadanje moči, a Slovanstvo od tačas nikakor nij palo

Listek.

Dr. J. R. Razlag — človekoljub.

(Konec.)

Sedaj navajam odlomke iz pisem omenjenej dami.

„Dné 24. novembra 1875. Tudi jaz sem idealist in sem zapisal besedi „človekoljubje“ in „prosveto“ na svojo zastavo, a ker v nas skóraj nij idealistov, zatégadelj so me le nekateri razumeli. Idejalom se nij móči priučiti, imeti morajo svoj kóren v srci, potem se pokažó samí.“

„Dné 8. januarja 1876. Ne „oslóvska koža“, srcé povzdiga človeka. Vprašate me, sem li truden od življenja? Nikakor ne, rad sem vesel in če me prezeló ne teró skrbí, izpremlja me vsegdar najboljši humor.“

„Dné 5. februarja 1876. Jaz sicer tudi nijsem bogatín, vender, ubog bi ne bil rad, uže

zatégadelj ne, ker bi mi potem ne bilo móči pomagati potrebnikom. V sredi je tudi tú resnica, in kakor mi je povsodi ljub „zlati srednji pot“, mi je itak tú drag, ker ne more bašti z lahka zmekniti človeka od svojega smotra.“

(O svojeji vzgoji piše:)

„Kar se tiče mene, vzela me je bila k sebi ujna moja, katera nij imela otrók, in je prav máterinski skrbela záme od 8. do 26. leta. Umrla mi je, ko sem bil uže mnogo let odvetnik v Bréžicah... Roditelje svoje izgubil sem v 14. oziroma 15. leti in sè svojo malo dédsčino sem 6 let potem potoval o počitnicah v Italijo, kder sem prežil 7 tednov. Po svojem dedi bi bilo meni in mojim bratom in sestram (bilo nas je šestero otrók) dobiti nekoliko tisočev forintov v Ogerskej, a jaz se nijsem brigal o stvari, ker se mi je videla zastaréla. Zató sem vedno pridno delal, kajti moja zibel nij stala v dómi obilosti, in ohranil sem vedno mladostne svoje idejale, katere so

mi le nekateri ljudjé kalíli, toda vníčiti jih nijso mogli, dasiravno so mi precéj ohladili ognjevitost za vzvišene stvari. Naučil sem se namreč spoznavati, da je nespametno in protivno svojeji ljubezni do bližnjega, žrtvovati se za nevrednike, kateri človeka krivo umévajo in ostavljajo, da bi na stare dní zasmehovan moral celó stradati. Moja dušna délovnost se zatorej uže pol leta ozira bolj „na znotraj“ in menim, da je takó prav, dasi obračam vedno svojo pozornost tudi na dnevna vprašanja. Od todi izvira moja pomnožena ljubezen do mojih drevés itd., katera nijso kakor ljudjé, in poleg njih in svojih préprostih opravil si dušno nekoliko odpočivam, a če me kedaj zopet pozóve domovina na drugo delo, staviti jej hočem z nova na razpolaganje slabe svoje krepósti.“

Tem pismenim izjavam dr. Razlagovim nij trebé pojasnila, umevne so samé ob sebi.

Povedal bi lahko še kaj zanimivega o tem

v evropske veljavi, nego dobilo izdatno životne moči, da mora vsak nepristranski in zdravo misleči politikar videti, da z zatiranjem Slovanstva, kakor ga je nemško uradništvo pri nas tiralo, Avstrija niti obstati ne more. Žalibog, da se nij na Slovenskem tudi od te vlade še dovolj storilo za potreben ali nujen dokaz, da je razloček mej „zdaj in nekdanj“, da imajo „ukazi na papirji“ nehati, da se ima uradnik teh ukazov v dejanji držati in ne le politizirati ob „obstanku in neobstanku zdanje vlade.“

Cesar na potovanji.

Kako skrbno so brnski mestni očetje skrbeli za to, da bi mesto napravilo na cesarja vtis do cela nemškega, to smo uže omenili. A omeniti je tudi, da je bilo celo šolskim dečkom strogo prepovedano cesarja pozdraviti se „slava“-klici.

Dne 11. t. m. je cesar sprejemal v avdi-jenciji posamne osebe in deputacije, ter se prijazno z njimi pogovarjal. Opoludne se je peljal v predkraj Kraljevo polje, kjer se mu je predstavilo občinsko svetovalstvo. Popoludne je obiskal deželni zavod za slepe in državno obrtsko šolo, povsod navdušeno pozdravljen se „slava“-klici. Zvečer je šel cesar v gledališče. O 1/9. uri se je vrnil v poslopje namestniško in kmalu potem pričela se je pomikati velikanska bakljada in gromoviti „slava“-in „hoch“-klici so kipeli proti nebu. Cesarju na čast so napravila slovanska in nemška društva pred njegovim stanovanjem serenado in slovanska „Brnška beseda“ je zapela zbor „Vlasti“ od Tovačovskega in „Na Moravu“ od Javáreka. Mesto je bilo čarobno razsvitljeno, — in Brno se je pokazalo večinom slovansko mesto: slovanske zastave, transparenti s češkimi napisi in „slava“-klici so to spričevali.

V soboto je cesar ogledal si vojake, z njimi govoril češki in jih jako pohvalil. Popoludne je pohodil cesar zavod za gluhozorne, ob 4. pa je bil dvorni obed. Po okončanem obedu je šel cesar na kolodvor, da se vrne v Beč. Na obeh straneh, kjer se je cesar peljal, so stala slovanska in nemška društva. Mej navdušenimi pozdravi se je cesar odpeljal. S tem je okončal svoje potovanje, katero mu je dokazalo zvesto lojalnost prebivalstva na Češkem in Moravskem.

Cesar je daroval v Brnu za človekoljubne namene 3000 gold. S posebnim pismom do cesarskega namestnika moravskega se je cesar

zahvalil na izrednih dokazih lojalnosti do njega in njegove hiše, katero mu je izkazovalo prebivalstvo tako navdušeno. V ročnem pismu do barona fegm. Ringelsheima je cesar pohvalil izvežbanost vojakov.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. junija.

V solnogradskem deželnem zboru je konservativna večina poslancev sprejela po ostrej debati Lienbacherjev predlog, da se deželnemu glavarju odvzame pravica glasovanja.

Nedavno je neki češki odvetnik pri hebskem okrajnem sodišči vložil češko tožbo. Hebska okrajna sodnija te češke vloge nij hotela sprejeti, naslanjajoč se na § 13 spl. sod. reda. Dotični odvetnik se je pritožil na višje deželno sodišče v Pragi in to je ukazalo, da mora hebska okrajna sodnija češko vlogo sprejeti.

„Agr. Ztg.“ poroča, da se denes posvetuje narodni klub poslancev hrvatskega sabora o hrvatsko-ogerske nagodbi. Vtorek ali v sredo pride ta predmet v saboru na vrsto.

General Filipović se je v več krajih izrazil, da se bode Vojna krajina v 8—10 mesecih Hrvatskej vtelesila.

V Požunu je baron Senyey sprejel ponudbo drž. poslanca in je bil jednoglasno voljen. Sennyey velja na Ogerskem blizu to, kar grof Hohenwart v Avstriji; zato utegne njegova volitev dalje seči in velike premembe vzročiti v ogerskem ministerstvu.

Vnanje države.

Poroča se, da Grška vse potrebno pripravlja, da bode ono ozemlje z vojniki takoj zasedla, katero jej bode priznala berlinska konferenca.

Iz Carigrada se javlja 12. t. m.: Skupna nota vlastij izročila se je po prvem dragomanu poslaništev Abedinu paši.

Dne 13. t. m. je angleški vnanji minister lord Granville govoril na banketu ribiške zveze. On evropskemu miru popolnem zaupa in sporazumljenju vlastij. Dasiravno imajo vlasti razne interese in razne simpatije prevlada vendar jeden interes vse druge to namreč, da se ohrani evropski mir. Zdanj nij nič tacega, kar bi kje prouzročilo vojske. Ako bi se skupna akcija ne mogla vzdržati, ali ako bi ne imela vspeha, tedaj bi tega ne zakrivila premajhena spravljalnost, iskrenost in nestanovitnost Angleške.

Iz Simle se javlja: General Steward je dobil ukaz zapustiti se svojimi vojniki Afganistan. Angleški vojaki ostanejo baje samo v Gundamuku in v Šutargardanskej soteski.

Dopisi.

Iz Šoštanja 8. junija [Izv. dop.] Pred kratkim nas je bilo počastilo se svojim pri-

hodom odlično število vrlih Mozirjanov: društveniki mozirske čitalnice, gospoda učitelja, pevski zbor, mozirski tržani in okoličani, ki so do sem spremljali g. Ivana Govediča, odhajajočega v Šmartno pri Slov. Gradcu. Pri tej priliki smo jako občudovali lepo petje mozirskega pevskega zbora, ki kaže lep napredek za Mozirje in sploh za gornjo savinjsko dolino. Popevali so mnogo izbornih slovenskih pesnij, in reči smemo, vse jako dobro in hvalevredno. Želeti je, da bi vrli pevski zbor vstrajno in marljivo napredoval in da bi ga pri tem rodoljubi in prijatelji petja dovoljno podpirali. Mej petjem vrstile so se razne napitnice in nagovori ter jako ginljivo je bilo videti prisrčno, zahvalno in prijazno poslavljanje od g. Ivana Govediča, kar je lep dokaz, da je bil in ostane imenovan gospod Mozirjanom občesposlovan in priljubljen in mi jim torej želimo jednako vrlega naslednika.

Iz Mozirja 9. junija. [Izv. dop.] Na-dejati se je, da bodo narodne čitalnice po Slo-venskem dostojno slavljale tisočletnico slavjan-skega cerkvenega jezika. Jednako slovesnost namerava tudi tukajšnja čitalnica praznovati v tem mesecu. Spored in dan slavnosti bode se prihodnjič naznanil. Omenimo tudi, da je tukajšnji čitalnični odbor izgubil izvrstnega svojega podpredsednika g. Iv. Govediča, ki je od početka čitalnice do sedaj v društvenem odboru kot podpredsednik vstrajno in marljivo deloval. Isto tako pogreša v njegovej osebi tudi mozirski pevski zbor odličnega pevcu in podpredsednika. Imenovani gospod dolžnosti svojega poklica izpolnjuje vseskozi skrbno in vestno, in ima kot rodoljub in dobronik pri nas mnogo zaslug.

Štejemo si torej v prijetno dolžnost mo- gozaslužnemu g. Iv. Govediču, v imenu naše čitalnice, tukajšnjega pevskega zbora, mozir-skih faranov in vseh rodoljubov našega okraja za njegovo marljivo, požrtvovalno in vspešno delovanje svojo prisrčno zahvalo izrekati se zagotovilo, da nam občesposlovan gospod ostane vedno v blagem in hvaležnem spominu. V njegovem novem delokrogu mu pa želimo srečo in najboljši vspeh.

Iz Zagreba 13. junija. [Izviren dopis] Približuje se čas, ko ne bodo več mogli Hr-vatje zaničljivo gledati Slovencev. Nam se kolo sreče suče navkolo, in naš narodni jezik se vzdiga kvišku, a na Hrvatskem so začeli ravno sedaj siliti magjarsčino na površje, kakor se to še nij godilo do sedaj niti pod Rauchom.

Ravnatelj financij, nekov Anton David, je namreč izdal naredbo, katera zapoveduje uče-nje magjarskega jezika uradnikom finansijskim in obljubuje, ka bode avanziral, kedor bode znal uredovati magjarski.

To je prvi žrebelj za krsto, v katerej so naumili Magjari zakopati hrvatski narodni jezik.

Vsled te naredbe se je precej javilo 45 uradnikov, kateri si uže ubijajo v osivele svoje glave jezik 800 letnih magjarskih bratov.

Naš narodni saborski klub je vzel v pre-tres ta najnovejši napad na našo avtonomijo, in sedaj je stvar dospela do tega, ka se bode najbrž razbil ta klub. Večina hrvatskih narod-nih zastopnikov je sklenila glasovati proti financ. nagodbi, ako se ne prekliče naredba Davidova, gledé učenja magjarskega jezika, in če se to zgodi, bode sabor razpuščen in bodedmo skoro imeli nove izbore.

To je gotovo, da ne bode lahko mogoče dobiti na Hrvatskem tako saborsko večino, ka-tera bi podupisala uvajanje magjarskega jezika v urade, če pa bodo Magjari vendar ostali pri

plemenitem moži, ali za sedaj bodi konec. Povém naj le še, da mi je letos za novo leto poslal elegantno vezano R. Hamerlingovo delo „Die sieben Todsünden“ in o mojem godi se mi je oglasil poslednjič.

Naj podám tú mnogim čestiteljem in pri-jateljem umršega domoljuba še pesen, katero sem mu poslal pred tremi leti o godi za „ve-zilo“. Slove takó:

Blagorodnemu gospodu
drju. J. R. Razlagu
za Njéga čestiti god

dné 25. junija 1877. l.

Blagi podpórnik Ti moj, obdán od čestiteljev ljubih
Zopet praznuješ Svoj gód, vdanosti zvéste vesel.
Daleč čestitelj je Tvoj, kateremu brezi premembe
Milostiv si, prijaznjiv, kar si mu róko podál.
Brzo kot blisek hité zdaj k Tébi iskréna voščíla,
Ktera jaz zá-Te gojim v duši hvaležnej vsegdár.
On, ki v oblásti imá brezmejní usodo človeštva,
On Ti poklóni ljubó, česar najbólj si želiš:
Zdravja podéli Ti On, mirú, potrpljenja, veselje
Pótlér se s tajno močjó v prséh Ti zopet vzbudi.

Radi bi videli vsi, ki zá-Te v ljubezni smo vnéti,
Stál da bi novič krepák v vrsti bojníkov za dóm,
V vrsti bojníkov za dóm in njéga presvete pravice,
Ktere sovražnik rodú vedno predrzen teptá.
Kar poštenjakov poznam, da z uma blestečím oróžjem
V bóji za dragi naš rod stali so trdni, sréni:
Prvi mej njimi si Ti, ki svojega nígdar oróžja
Skrúnili níjso, čestí pródali svoje nígdár.
Dušne Ti Svoje močí le vzvišením smotrom žrtvuješ,
Naj povzdiguje Te svet, naj Te napada zavist.
Kákšen je moški značaj, kakó rodoljub naj se véde,
Ako na sreci leží sreča očíne mu res:
Temu, Ti ljubljénec moj, učil sem jedíno pri Tébi
Jaz se, in blagi Tvoj uk, upam, da sad obrodí.
Svoje krepósti duhá posvétil i jaz sem očíni,
Hočem ostati jej zvest, dókler utrplje srécé.
Podlost sovražím nad vse, na vzvišeno pógled obračám.

Hvala in graja moštva mojega ne omajé.
Ako bi iskro samó olíke zatrósil v Slovene,
Svoj bi izvršil pozív, živél pač ne bi zamán,
Vender zasluge bi dél najlepši spodóbil se Tébi,
Ker si preblag učenik, ker si prijatelj mi zvest!

Slava dr. Razlagovemu spóminu!

V Ljubljani, dné 10. juníja 1880.

Jos. Cimperman.

svojem sklepu, se bode začela nova vojska mej Magjari in Hrvati, ne državnopravna, kakor so jo imeli dosedaj, ampak narodna, takova, kakoršno bijemo Slovenci uže toliko časa proti Nemcem zaradi ohranjenja svoje individualnosti, svojega narodnega bitja.

Za končni uspeh nas sicer nij strah, vendar pokazuje magjarska oholost preočito svoje azijske rogovile.

Domače stvari.

— (Hrvatje pridejo!) Od tu se nam piše: Zagrebška društva „Sokol“, „Kolo“ in morebiti tudi sisačka „Danica“ nameravajo priti v nedeljo dne 27. t. m. v Ljubljano. Gostje ostanejo potem tukaj čez noč, a v ponedeljek dne 28. t. m. se odpeljejo na Bled, ogledat si „raj“ naše dežele. Podajati prišlecem v Ljubljani zabave, je nalog posebnega odbora, kateri je v ta namen sestavil naslednji program: Slovesni sprejem Hrvatov bode v nedeljo dne 27. t. m. ob 9. uri 39 minut dopoldne. Narodna društva ljubljanska pričakujejo z godbo na kolodvoru južne železnice napovedanih hrvatskih društev. Po slovesnem pozdravu gredo vsi vkupe po dunajski cesti v čitalnico, kjer se hranijo zastave. Hrvatski gostje si lahko ogledajo potem naše mesto, stavbe, drevorede itd. Ob jedne uri je skupni obed v čitalnični restavraciji. Popoldne ob 4. uri bodo javno telovadili se udje hrvatskega in ljubljanskega „Sokola“ na Kozlerjevem vrtu. Ob 8. uri zvečer se začne na čitalničnem vrtu pevska veselica, pri kateri sodelujeta „Kolo“ in čitalnični moški zbor. Pri vseh veselich svira godba. Odbor uljudno pozivlja čestito ljubljansko občinstvo, da se v mnogobrojnem številu udeleži teh veselic in dejansko podpira odbor, posebno pri oskrbovanji prenočišč dobro nam došlim hrvatskim gostom.

— (Velika občina št. Vid na Dolenskem) je v odborovej seji dne 13. t. m., kakor se nam piše, v znamenje zaupanja in v priznanje dosedanjega delovanja za pravi blagor Avstrije jednoglasno izvolila častnimi občani nj. ekscelenco gosp. ministra grofa Taaffeja, g. kranjskega deželnega predsednika Winklerja in nj. ekscelenco gosp. grofa Hohenwarta.

— (Iz mestnega zbora ljubljanskega seje.) Petnajst novo sprejetih meščanov stori obljubo, — razen jednega — vsi v slovenskem jezici. Sklene se začeti pravdo s kavarnarjem g. Gnezdo, da ne bode več imel pravice izpod Tivolija napeljavati vodo v svoje toplice pri „slonu“. Vdovi umrlega mestnega kontrolorja Denkla se dovoli penzija 350 gld. Služba mestnega kontrolorja se odda brez razpisa g. oficijalu Vojtehu Valenti, katerega zanjo toplo priporoča g. mestni župan, zavoljo njegovega izvrstnega službovanja in ker je dotičnik tudi napravil državni računski izpit z odliko. Za okrajne predstojnike se imenujeta: na starem trgu g. Karel Lahajnar, za srednje mesto g. Nikolaj Spindler. Dr. Keesbacher opozori župana, naj se obrne do deželnega odbora, da bi se bolnica za ljudi, ki imajo osepnice, odpravila s Poljan. Župan objubi storiti potrebne za to korake. G. Regali vpraša, kedaj se bode vendar uže enkrat prepovedalo prodajalcem premogovim divje zvonjenje po mestu. Župan odgovori, da jim je mestni magistrat dal do 15. t. m. odloga izbrati si kako drugo znamenje pri prodavanju premogov po ulicah. G. Regali opozoruje nadalje g. župana, da se za trottoir na Starem trgu in v sv. Florijana ulicah ne ula gajo dosti debele ploče. Župan odgovori, da se

bode šele po končnem pregledu plačalo delo. G. Regali tudi opominja župana, naj gleda na to, da se Rožne ulice tik sv. Jakoba farova, ker je ondi največji promet, razširijo. Župan odgovori, da bode v tej zadevi pričel obravnave. G. Regali končno izraža željo, naj bi se ulice na Starem trgu škropile zvečer, a ne, kakor do zdaj, zjutraj. Župan odgovori, da se bodo vodni sodi pomnožili in da bode potem mogoče ustreči tudi v tej zadevi.

— (Iz Brežic) se nam piše 11. t. m.: Ker včerajšnja „Tagespost“ v nemem dopisu iz Brežic poroča o pogrebu domoljuba g. dr. Razlaga in le povdarja, da je mesto in prebivalstvo „nemško“ in zopet „nemško“, bi moral pameten bralec iste novice sklepati, da se „slovensko“ prebivalstvo sprevoda sploh udeležilo nij. Kajti, kateremu koli izobražencu podtikati naivnost, da je naše mesto nemško, a ne skozi in skozi slovensko, bilo bi nesmiselno. Pravih „Nemcev“ (kdor nemško govori ali misli nij vendar uže Nemec!) — razen dveh gg. grofov Attemsov iz Gradca — brežkih prebivalcev nij bilo 10 pri slovesnem pogrebu. Gospodu dopisniku bi res želeli več odkritosrčnosti, da se tako željeni mir in skoro popolnem dognana sprava mej gotovo isti cilj želečima strankama ne skali nigdar več.

— (Reguliranje savinjske struge) pri Mozirji se — kakor nam od tam pišejo — marljivo nadaljuje.

— (Slovensko literarno društvo na Dunaji) ima dne 16. junija t. l. svojo četrto redno sejo ob 1/2 9. uri zvečer (hótel pri sv. Trojici, III., Ungargasse 27) z naslednjim dnevnim redom: 1. Prebere se zapisnik. 2. Berilo: „Buridanov osel“, novela, bere g. R. Poznik. 3. Predlogi in interpelacije. K tej seji uljudno vabi č. gg. ude in prijatelje društva odbor.

— (Nesreča na Kolpi.) Od kranjsko-hrvatske meje se nam piše: V nelejo dne 6. t. m. popoldne sta šla Jure in Jela Zunič iz Žunič na Hrvatsko k svojim sorodnikom v obisek. Ko sta se tam dobro nagostovala in nekoliko napila, se pozno na večer odpravita domov. Prišedši do Kolpe, stopita v čoln in se vozita čez njo. Ali, ker sta oba bila precej vinjena, sta tako nerodno se vozila, da se jima čoln prekopice in oba padeta v vodo. Mož kmalu srečno priplava h kraju, a žena še kobacá po reki kliče ga na pomoč. V svesti si svoje dolžnosti skoči zopet v Kolpo, hoteč rešiti svojo ženo gotovej smrti. Bojuje se nekaj časa z valovi, toda naposled onemore tudi on in utopita se oba. Ženo so v vodi našli uže drugi dan, moža pak pozneje. Vtorek 8. t. m. je sl. komisija razparala mrtveca na pokopališči v Preloki. Graje vredno je vsekako, da nemamo tukaj mrtvašnice. Žalostna ta dogodka bodi svarilen vzgled onim, ki hodijo preko meje, dasi je to strogo prepovedano, in se potem nazaj tihotapijo po noči, prevajajoči se čez reko v tako majhenih in nevarnih koritih, zbog česar morajo svojo neumnost in lehkomišljenost često drago platiti z življenjem.

Razne vesti.

* (Morilka izpoznana nekrivo.) Dne 1. aprila t. l. zvečer ob desetih je — kakor smo v „Slov. Nar.“ št. 76. poročali — v Trstu z nožem zaklala uradnikova žena Marija dal Col svojega soproga ljubimko, zadavšja jej 19 ran. Soprog nje se je drugi dan od žalosti ustrelil, a maščevalko svojega moža pregreh so zaprli. Te dni se je pred tržaškimi porotniki vršila obravnava. Pri tej je

bila vdova M. dal Col, katera ima štiri otroke in je vrhu tega noseča, nekriva izpoznana umora, ter so jej zatorej dali svobodo.

* (Veronauk dobi prejšnjo veljavo v šoli) vsled zaukaza ministra Konrada Eibesfelda od dne 1. junija t. l. Minister je s tem dopolnil § 44. šolskega učnega reda, ki je veleval, otroke razdeliti v razrede glede na njihovo znanje in starost. Do sedaj so ta § tako tolmačili, da se nij gledalo, ali se je uspešno učil veronauka ali ne. Kujasti otroci in brezumni starši so to kmalu zapazili in zato se takšni otroci nijso hoteli nič katekizma učiti in so pogosto gospodom katehetom kljubovali in se rogali. To je sedaj odpravljeno. Učenec se bo moral katekizma tako dobro učiti, kakor drugih predmetov, ako bode hotel prestopiti v višji razred. Korak do boljšega.

* (Zoper oderuhe) so na Nemškem proglasili ostro postavo; kdor se pregreši zoper njo, bo kaznovan z zaporom v uječo do 6 mesecev in ob enem z globo do 1500 gld. Hujši grešniki bodo kaznovani celo do 12 mesecev uječe in 3000 gld. globe ter zgubijo državljske pravice. Takšne postave je tudi pri nas uže krvavo treba.

* (V dimniku posušeno dete.) V Subotici na Ogerskem so pri popravljanju strehe in dimnika našli na vrvi obešeno dete, katero se je po mislih in izreku zdravnikov takó v dimniku sušilo, uže kakšna štiri leta. Slutijo, da je lastna mati zadavila dete in ga potem obesila v dimnik. Sodnija je uže začela preiskavati to stvar.

* (Beda v Carigradu) je uže tolika, da tatovi celo sultana nadlegujejo s svojim obiskom. Nedavno so namreč ulomili v palačo beylerbeysko, ali ker novcev nijso našli, zadovoljiti so se morali z dragotinami. Stražnikov, kateri so hoteli klicati na pomoč, je ranjenih pet.

* (Neverjetno.) V Reichenhallu so nedavno kaznovali vse pekarje, ker nijso pekli tako velikega kruha, kakor bi ga bili imeli po obstoječih predpisih, nego so delali zemlje — večje.

* (Neznani zločinci) so postopje avstro-ogerskega Lloyda v Valoni na Albanskem izpodkopali in potem razstrelili, pri čemer sta vodja zastopništva in jeden uradnik dobila nevarnih opeklin.

* (Premogova jama za en goldinar.) Pri okrajnej sodnji pottendorfske je bila pred nekoliko dnevi na dražbi prodana za en goldinar avstr. velj. premogova jama v Javlingu, katero je eksekutivna komisija cenila vredno 54.000 gld. Ta jama je zdaj vsa napolnena z vodo in nij moči iz nje kopati premoga, predno se voda ne spravi iz nje.

Dunajska borza 14. junija.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	74 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	74	35	—
Zlata renta . . .	89	85	—
1860 drž. posojilo . . .	133	—	—
Akcije narodne banke . . .	833	—	—
Kreditne akcije . . .	283	—	—
London . . .	117	30	—
Srebro . . .	—	—	—
Napol. . .	9	34	—
C. kr. cekini . . .	5	53	—
Državne marke . . .	57	55	—

Velečasten klic izpolnovaje nijsem žalibog več v stanu osobno se posloviti od svojih prijateljev in znancev na priljubljenem Kranjskem.

Ne morem torej opustiti, da po tem potu vsem onim, kateri se me blagovoljno spominjajo, prisrčno kličem: z Bogom! in jih prosim, da naj me še dalje ohranijo v prijaznem spominu, pridevaje zagotovljenje, da hočem vedno hraniti v hvaležnem spominu prijazen sprejem, katerega sem našel na Kranjskem, in zaupanje, katero se mi je izkazovalo o mojem tamošnjem dveletnem bivanju.

Na Dunaji, dne 10. junija 1880.

Alozij Christ,

(272)

c. kr. ministerski svetnik, finančni deželni vodja za Bosno in Hercegovino.

Loterijske srečke.

V Trstu 12. junija: 64. 31. 41. 87. 1.
V Lincu 12. junija: 4. 35. 82. 79. 3.

Za čiščenje in izboljšanje vina

najboljše, najhitreje in najcenejše sredstvo je
prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi, dobi se zmirom z osebnim ali poštanim naročilom pri **A. Hartmannu v Ljubljani**, v Luka Tavčarjevi hiši. (273-1)

Najsijajnejši uspeh zagotavljam. Troški za čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4 1/2 kr.

Dr. Spranger-Jeve kapljice za želodec

pomagajo vsakomu, ako ima krč v želodeci, migreno, slabosti, krč v prsih, mastno kolcanje itd. Odpre hitro in brez bolečin truplo. Zoper zlato žilo in za pretje. Pri škrofeljnih odpravijo te kapljice vso tvari, iz katere izhaja bolezen in odpravi červice. Kdor ima davični kašelj, naj vzame po 1/2 žlice teh kapljic vsako uro, dokler ne pride zdravnik, ker takoj bolezen ublaži in odpravi vročino. Varuje v koleri in nalezljivih boleznih zoper to, da se bolezen ne naleze, a mora se vsak dan nekoliko teh kapljic izpiti. Na potovanja, ko nerodno uživanje proužroča slabosti, pomaga takoj. Zoper jezo in bel jezik, ker odpravi žolč in da zopet slast.

Naj se poskusi z majhenim in vsagdo preveri o njih brzem uplivanju.

Prodaje samo lekarnar **J. Svoboda v Ljubljani**, sklenico po 30 in 50 kr. (169-4)

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem preložil svojo

zalogo črevljev,

katero sem preje imel v šolskem drevoredu, v medarske ulice, v vežo hiše št. 3, zraven loterije za škofije.

Svojim kupcem priporočam se in vsem drugim, ter objavljam, da bodem vsakemu dobro in ceno postregel.

Jaka Skrbinec,
črevljarski mojster.

(251-6)

Tužil.

13. junija:

Pri **Sionu**: Bara iz Pešte. — pl. Schiwitzhoffen iz Vipave. — Stroyer iz Dunaja. — Schmalet iz Gradca. — Kurent, Janež iz Krškega. — Geissel iz Dunaja. — Stariha iz Amerike.

Pri **Malič**: Backer iz Kočevja. — Elsbacher iz Laškega. — Schutz Robiček iz Dunaja. — Polak iz Gradca.

Pri **avstrijskem cesarji**: Piro iz Tržiča.

Najgotovnejša pomoč

kakorkoli bolnim v vratu in prsih

lekarnar **O. Klementov**

tirolski prsni sirup,

jako aromatično okusen, popolnem shranljiv izleček **najboljših tirolskih planinskih zelišč**.

Gospodu lekarnarju **O. Klementu v Inomestu!**

Ker sva ob početku sime hudo kašljala, ter trpela hude muke v prsih in neprenehljivo zaslišenje, rabila sva na mnoge svete jaz in moja soproga vaš „**tirolski prsni sirup**“; uže v kratkem času sva bila popolnem ozdravljena. Radostno tedaj naznanjamo vam tako srečen učinek vašega izlečka planinskih zelišč, ter se vam najiskrenejše zahvaljujemo.

V Inomestu, novembra 1879.

Otto Prechtler,

upok. c. kr. vodja drž. arhiva in pisatelj.

Cena izv. sklenici: 1 gld. av. v.

Osrednja zaloga pri prirejevalci lekarji **O. KLEMENTU v Inomestu.**

V Ljubljani: lekar Trnkotzy; v Celovci: lekar Birnbacher.

NB. Pri kupovanju naj se pazi na ime prirejevalstvo in njegovo brambeno znamenje: **Ošino zelišče (edelweiss)** z monogramom na črnej podlogi. (33-15)

Bergerjevo medicinično milo iz smole (Theerseife),

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se na **Avstro-Ogerskem, Francoskem, Nemškem, Holandskem, v Švicli in na Rumunskem** itd. uže 10 let s sijajnim uspehom zoper

izpuščaje na životu vsake vrste,

kakor zoper vsako nečistost na polti,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, tolstni tok, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rudeč nos, ozebljino, potenje nog, in zoper vse zunanje otročje bolezni na glavi. Vrh tega se še vsakomu priporoča kot polt čistoče sredstvo za umivanje.

Cena jednega kosa z navodom kako se rabi 35 kr.

Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa, je skrbno narejena ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole. ki se v trgovini nahaja, razlikuje. (488-11)

Da se prekanjenju izogne,

zahteva naj se v lekarnah določno

Bergerjevo milo iz smole,

ter naj se pazi na **zeleni zavitek** in tukaj ponatisneno varstveno marko.

Jedini zastopnik za domače in tuje dežele:

lekarnar **G. Hell v Opavu,** kamor naj se pošiljajo naročila in vprašanja.

Glavna zaloga za Ljubljano v lekarnah **J. Svoboda** in **G. Piccoli**; potem v lekarnah v Idriji, v Kranju, v Novem mestu, v Radovljici, v Kameniku in v Vipavi.

Naznanilo.

Spoštovanemu p. t. občinstvu priporoča podpisanka svojo

fotografski atelir

za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del, n. pr. slikanje portretov, krajev, živalij, poveksavanja, ponavljanja itd.

Mnogoletno zaupanje, katero imajo do mene čestiti naročevalci, hočem si vzdržati ter mi bode tudi skrb, da vedno večjega pridobivam, in sicer tem bolj, ker sem tako srečna, da imam novega g. opravljenega vodnika, čegar delovanje je — kakor so priznali vsi njega prejšnji gospodje predstojniki — **izvrstno.**

Obilnemu naročevanju se udano priporočam ter se beležim z odločnim spoštovanjem

Roza Kraoh.

(266-1)

Gledališke ulice št. 6.

Severno-nemški Lloyd

(Norddeutscher Lloyd)

v avstrijskej državi koncesijonirana

parobrodna družba.

Direktna redna poštna parobrodna vožnja mej

Bremenom in Ameriko.

Poleg najnižje cene prevozniki in **najsolidnejšega ravnanja** s potniki, priporoča se za natančnejša pojasnila uradno potrjeno

Glavno zastopstvo severno-nemškega Lloydja za Kranjsko

R. Ranzinger,

(39-11)

speditur juž. železnice,

na dunajske cesti, št. 13 nova, v Ljubljani.

Sprejmo se zanesljivi agenti za okraje na Kranjskem.

Mi podarimo vsakemu

najpotrebniše reči, kakor nože, vilice in žlice.

Od konkursnega upraviteljstva nedavno na nič prišle velike angleške tovarne za britanija-srebro smo dobili nalog, da **podarimo** vse blago od britanija-srebra, ki je imamo v zalogi, samo da se plača vožnina in 1/4 delavske plače.

Ako se pošlje svota ali tudi po povzetji gld. 3.95 samo kot povrnitev vožnih stroškov z Angleškega na Dunaj in kot majhen del delavske plače dobi vsakdo naslednji obojni service od britanija-srebra za 6 oseb, 24 komadov izvrstnega blaga (97-12)

zastonj:

- 6 kom. vrlo dobrih **namiznih nožev**, z ročnikom od britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
- 6 „ **jako finih vilic**, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ **teških žlic za jedi** od britanija-srebra.
- 6 „ **žlic za kavo** od britanija-srebra, najboljše kvaliteti.

za kom. Skupaj 24 komadov, kateri so preje veljali gld. 15.—, velja zdaj **skupaj vseh 24 komadov le gld. 3.95.**

Vseh teh 24 rečij je izdelano iz najfinejšega britanija-srebra, katera ostane večno bela, in se od pravega srebra tudi po 30letnem rabljenju ne more razločiti, **za kar se garantuje.**

Naslov in kraj za naročila:

Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Komur ne ugaja blago, dobi **ves denar nazaj**, ako je pošiljanje nazaj plačano bilo.